

[Kanstrup]

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af beskæftigelsen i landbruget og beslægtede erhverv.

(Beslutningsforslag nr. B 20).

Jeg skal i øvrigt henvise til forslaget og de ledsagende bemærkninger.

Kurt Hansen (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af bedriftssundhedstjeneste.

(Beslutningsforslag nr. B 21).

Efter arbejdsmiljølovens § 88, stk. 1, 2. pkt., fastsættes tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 13 om en bedriftssundhedstjeneste ved lov, og denne bestemmelse trådte derfor ikke i kraft samtidig med den øvrige del af loven den 1. juli 1977. Det var ikke muligt at nå til enighed mellem de implicerede (amter, kommuner, stat, LO, DA m.m.) om, hvordan kompetenceforholdet indbyrdes skulle være. Kun én ting har alle fra starten været enige om: arbejdspladserne og fagforeningerne har ikke skullet have nogen egentlig kompetence. Ikke mindst på grundlag af de udenlandske erfaringer (lande som USA, Vesttyskland, Sverige m.fl.) med bedriftssundhedstjeneste, som ikke er styret af dem, der står midt i arbejdsmiljøproblemerne, nemlig arbejderne, fremsættes dette forslag som et arbejderorienteret modtræk. I disse lande er bedriftssundhedstjenesten blevet brugt til at sortere og fordele arbejdskraften, idet arbejderne i stigende grad er blevet underkastet helbreds-mæssige undersøgelser ved ansættelsen. Kun de sunde og raske kan bruges. I USA er man endda nået så »langt« enkelte steder, at i stedet for at der gøres noget ved arbejdsmiljøet, sorteres arbejderne efter arvelige anlæg. Den, der formodes ikke at kunne tåle moten, sorteres fra.

En bedriftssundhedstjeneste, der bruges på denne måde, er en meget farlig ting. Arbejdsgiverne har en klar økonomisk interesse i at få oprettet en ikke arbejderstyret bedriftssundhedstjeneste: færre sygedage, bedre jobplacering samt færre spontane arbejdsnedlæggelser grundet dårligt arbejdsmiljø.

Arbejdernes interesse er ganske klar, nemlig at få arbejdsforhold, som med sikkerhed

ikke er helbredsnedbrydende eller på anden måde frembyder fare for den enkelte. Derfor har arbejderne en helt naturlig interesse i en bedriftssundhedstjeneste, der har magt til at gennemtvinge sådanne forhold på arbejdspladserne.

VS har ud fra denne erkendelse udarbejdet dette forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en bedriftssundhedstjeneste, som modsvarer arbejderklassens klare klasseinteresser, og som går på tværs af og bryder med den socialdemokratiske samarbejdsideologi, som arbejderklassen år for år syltes mere og mere ind i.

Forslaget til folketingsbeslutning skal endvidere ses som et led i at formulere en alternativ politik på arbejdsmiljøområdet. Baseret på offensive, positive krav, som, hvis de blev gennemført, ville føre til et effektivt udgangspunkt i kampen mod alle former for dårligt arbejdsmiljø.

Hykleriet omkring arbejdsmiljø er taget til de seneste år. Med vedtagelsen af den nye arbejdsmiljølov kulminerer dette hykleri med udtalelser som: »Jeg vil også gerne slå fast, som min ordfører gjorde det i november måned, at for os går hensynet til den menneskelige sundhed, trivsel og velfærd forud for hensynet til kortsigtede betragtninger om virksomhedernes rentabilitet.« (Auker ved 1. beh. 27/2 75, se Folketingstidende 1974-75, 2. samling, forhandlingerne sp. 596).

Den nye arbejdsmiljølov rummer ikke udvidede beføjelser til arbejderne eller deres sikkerhedsrepræsentanter. Fagforeningerne har stadig ikke fri adgang til arbejdspladser, hvor de ønsker at undersøge arbejdsmiljøet. Arbejderne skal stadig arbejde med stoffer og materialer, der ikke er deklareret eller forhåndsgodkendt med hensyn til sundhedsskadelige effekter.

Ud over disse åbenlyse mangler i arbejdsmiljølovgivningen skete der også en række konkrete fornyelser i forhold til den tidligere arbejderbeskyttelseslovgivning. Der er åbnet op for, at unge under 18 år kan deltage i såvel skifteholdsarbejde som overarbejde. Dette på trods af, at det er almindeligt erkendt, at skifteholdsarbejde er helbredsnedbrydende. Det giver mavesår, stress, søvnbesvær, psykisk besvær og problemer i familien. Som andre tilbageskridt kan bl.a. nævnes generel mulighed for kontinuerlig 7 dages drift.

[Kurt Hansen]

Det skal endvidere understreges, at arbejdsmiljøloven ikke nævner et ord om akkord og andre former for helbredsnedbrydende lønsystemer, som mange gange tvinger arbejdere ud fra arbejdspladserne flere år før pensionsalderen.

Men det er endvidere værd at bemærke, hvad der står i den betænkning, som arbejdsmarkedsudvalget afgav, da udvalget var færdigt med at behandle lovforslaget om arbejdsmiljø: »... udmøntningen af lovens rammebemyndigelser kommer til at hvile på en afbalanceret vurdering af hensynet til en stadig forbedring af sikkerheden og sundheden i arbejdsmiljøet over for hensynet til virksomhedernes behov for at kunne planlægge og tilrettelægge deres drift på baggrund af en harmonisk udvikling.« (Se Folketingstidende 1975-76, tillæg B, sp. 169). Dette vil, ikke mindst i krisetider med op til 200.000 arbejdsløse, komme til at betyde, at der ikke kommer ordnede arbejdsmiljøforhold på arbejdspladserne. Tværtimod. Den generelle erfaring under krisen har været den, at arbejderne – i frygt for fyresedlen – kan bydes langt mere end under såkaldt højkonjunktur.

Når arbejdsmiljøloven nævnes her, skyldes det, at der er en meget snæver sammenhæng mellem den og den kommende bedriftssundhedstjeneste.

En gennemførelse af dette forslag betyder, at arbejdere, sikkerhedsrepræsentanter, tillidsmænd og fagforeninger generelt har et langt bedre udgangspunkt i kampen for et bedre arbejdsmiljø. Endvidere betyder gennemførelsen af dette forslag ændringer i den gældende arbejdsmiljølov.

For yderligere at understrege hykleriet omkring arbejdsmiljøspørgsmålet kan det nævnes, at de planer, regeringen i øjeblikket har om bedriftssundhedstjeneste (efter augustplanen), betyder en nedskæring af bedriftssundhedspersonalet fra ca. 3.000 i en 5 års periode efter 1975-betænkningen til nu 300-400 efter augustplanen fra 1977. Altså en beskæring af bedriftssundhedspersonalet til ned på 10 pct. af det oprindeligt tænkte. Dette på trods af, at der i 1975-betænkningen kun var beregnet ca. 345 mill. kr. årligt til bedriftssundhedstjenesten, svarende til 10 øre pr. arbejdstime. Det er simpelt hen at gøre nar af folk at tilbyde 1,8 millioner ansatte en sådan kastrat af en »bedriftssundhedstjeneste«

med i alt 300-400 i ansat bedriftssundhedspersonale. Endvidere opererer den seneste embedsmandsbetænkning med en bedriftssundhedspersonalegruppe pr. 5.000 ansatte. I 1975-betænkningen opereres der med en bedriftssundhedspersonalegruppe pr. 3.000 ansatte. I embedsmandsbetænkningen side 75 siges det videre, at der på grundlag af indhøstede erfaringer og planlagte undersøgelser skal foretages en »justering« af udbygningen af bedriftssundhedstjenesten. Hvad er det for en tale at komme med om justering af en bedriftssundhedstjeneste, der er beskåret ned til 1/10 af det oprindeligt tænkte, inden for den første 5 års periode?

VS har i det foregående peget på enkelte af de centrale problemer i forhold til planerne om en dansk bedriftssundhedstjeneste.

Vi må realistisk se i øjnene, at vi får en bedriftssundhedstjeneste, hvad enten vi vil det eller ej, og at staten vil gøre forsøg på i samarbejde med LO og Dansk Arbejdsgiverforening at føre den igennem i overensstemmelse med de retningslinjer, som allerede er skitseret i betænkningen fra 1975.

VS mener, at kampen i øjeblikket retter sig mod at mobilisere arbejdspladserne på krav om:

1) at sikre arbejderne ret til at ansætte og afskedige sundhedsarbejderne i bedriftssundhedstjenesten. Dette kan for de større arbejdspladser ske direkte gennem fællesklub og for de mindre gennem fagforeningerne,

2) at sikre, at bedriftssundhedstjenesten tilknyttes en sikkerhedsorganisation, som har mulighed for at fungere på arbejderklassens præmisser. Dette forudsætter sikkerhed i ansættelsen for arbejderne sikkerhedsrepræsentanter, ret til at gribe ind i produktionsprocessen på baggrund af en kvalificeret indsigt, møderet i arbejdstiden og ren arbejderrepræsentation i de besluttende organer, samt

3) at sikre bedriftssundhedstjenesten ret til indgreb og indsigt i produktionsprocessen. Hvis disse krav ikke bliver opfyldt, risikerer man en bedriftssundhedstjeneste, der fremfor at fremme sundhed og bekæmpe arbejdsmiljøproblemer vil koncentrere sig om at lappe på allerede opståede sygdomme, der fremfor at afsløre problemerne vil tilsløre dem, og der fremfor at tjene arbejderklassens interesser vil blive et instrument i kapitalens hånd til sikring af en fortsat intensiveret udbygning.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Uwe Jensen (Ribe a.).

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med i dag, den 20. oktober 1977, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem K. B. Andersen.

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 25. oktober 1977, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Forhandling

Tastesen (S):

Folketinget har nu vedtaget at meddele orlov til 2 af tingets medlemmer og at indkalde stedfortræderne.

Som ordfører for udvalget til valgs prøvelse skal jeg herefter tillade mig at gøre indstilling om, at de pågældende stedfortrædere godkendes som midlertidige medlemmer.

Hr. *Uwe Jensen (Ribe a.)* er valgt i Ribe amtskreds, og 1. stedfortræder for fremskridtspartiet i denne amtskreds er direktør *Kaj Lyngsøe*.

Hr. *K. B. Andersen* er valgt i Viborg amtskreds, og 1. stedfortræder for socialdemokratiet i denne amtskreds er lærer *Svend Erik Rasmussen*.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling.

1. Direktør *Kaj Lyngsøe* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med i dag, den 20. oktober 1977.

2. Lærer *Svend Erik Rasmussen* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 25. oktober 1977.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

For udvalgets indstilling afgaves 84 stemmer; ingen stemte imod, og ingen stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Med beklagelse må jeg konstatere, at tinget ikke er beslutningsdygtigt. Der kræves hertil, at mindst 90 deltager i afstemningen.

Vi må derfor udsætte afstemningen til første mødedag i næste uge med de deraf følgende konsekvenser, idet stedfortræderne ikke kan være medlemmer af udvalg eller deltage i tingets forhandlinger eller afstemninger, før de er godkendt.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om offentlig forsorg. (Ændring af regler om enkepension og hjemmehjælp).

(Lovforslag nr. L 4. Fremsat 6/10 77. Første behandling 14/10 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-3
vedtoges uden afstemning.